

जिविस लमजुङको आ.व २०७२/०७३ को
जिल्लास्तरीय वार्षिक प्रगति समीक्षा
गोष्ठीको

समीक्षा प्रतिवेदन
२०७३ साउन ३१ र ३२ गते

जिल्ला विकास समिति
लमजुङ

गाउँ विकास समितिहरूको आ.व. २०७२/७३ को जिल्लास्तरीय वार्षिक प्रगति समीक्षा प्रतिवेदन

१. परिचय

लमजुङ जिल्लामा ५ वटा नगरपालिका र ३५ वटा गाउँ विकास समितिहरू रहेका छन् । जनताको सबैभन्दा नजिक रहेर सेवा प्रवाह गर्ने स्थानीय सरकारको रूपमा गाउँ विकास समिति र नगरपालिकाहरू पर्दछन् । भौगोलिक विकटतामा रहेका गाविसका जनतालाई सेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले गाउँ विकास समितिहरूमा नेपाल सरकार संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले वार्षिक रूपमा अनुदान रकम पनि उपलब्ध गराउदै आएको छ । यसैगरी गाउँ विकास समितिहरूले कानुनले व्यवस्था गरे बमोजिम विभिन्न प्रकारका कर, शुल्क र दस्तुर बापत आम्दानी गर्ने गरेका छन् । अन्य संघ सस्थाहरूबाट पनि गाविसले आम्दानी गर्न सक्दछन् । यी सबै आय गाउँ परिषद् र गाविसका अन्य बैठकहरू मार्फत विभिन्न विकास तथा सञ्चालन खर्चमा रकम विनियोजन गरिन्छ । प्राप्त स्रोतहरूबाट के कस्ता कार्यहरू सम्पन्न हुन सके, के कति उपलब्धीहरू हासिल भए ? के कस्ता चुनौती र समस्याहरू भेल्लु पऱ्यो ,के कति सिकाई भए, प्राप्त स्रोतहरूको के कति उच्चतम सदुपयोग हुनगयो ? दोहोरो पनलाई कतिको व्यवस्थित गरिएको छ भन्ने विषयमा गाविसहरूमा प्रत्येक गाउँ विकास समितिले अनिवार्य रूपमा वार्षिक समीक्षा गर्नुपर्छ । यसको अलावा जिल्लास्तरमा पनि समीक्षा गर्नु अपरिहार्य छ । नगरपालिकाहरूले जिल्ला विकास समितिले जिल्लास्तरमा गर्ने विषयगत कार्यालय र गैर सरकारी संघसंस्थाहरूको समीक्षा गोष्ठीमा प्रस्तुति गर्ने भएकोले गाविसहरूको मात्र समीक्षा गर्ने निर्णय बमोजिम गाविसहरूको समीक्षा गोष्ठीको आयोजना गरिएको थियो । जिल्ला विकास समित लमजुङले मिति २०७३ श्रावण २५ गतेका दिन जिल्ला स्थित ३५ वटै गाविसहरूको आ.व. २०७२/०७३ को वार्षिक प्रगति समीक्षा गोष्ठी सम्पन्न गरेको सन्दर्भमा गाविसहरूको वार्षिक प्रगति समीक्षा प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

२. समीक्षा गोष्ठीको उद्देश्य

गाउँ विकास समितिहरूबाट आर्थिक वर्ष २०७२/०७३ मा भएका कार्यहरूको समीक्षा गर्नु यसको मुख्य उद्देश्य रहेको थियो । त्यसबाहेक निम्न उद्देश्यहरू राखिएको थियो ।

- आ.व. २०७२/०७३ मा सञ्चालन गाउँ विकास समितिले सञ्चालन गरेका योजना, कार्यक्रम तथा बजेटको प्रगती जानकारी गराउने ।
- योजना तथा कार्यक्रमबाट प्राप्त उपलब्धीहरूको लेखाजोखा गर्ने । साथै समस्या, चुनौती तथा समाधानका प्रयासहरू र प्राप्त भएका सिकाईहरूको समीक्षा गर्ने ।
- गाउँ विकास समितिबाट प्रवाह हुने सेवालाई प्रभावकारी बनाउन गरिएका प्रयासहरू, सुशासन कार्यम गर्नको लागि चालिएका कदमहरू तथा मुख्य मुख्य सेवा प्रवाहको संख्यात्मक विवरण प्रस्तुत गर्ने ।
- आगामी दिनमा अझ बढी प्रभावकारी तवरले कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सुभावहरू संकलन गर्ने साथै प्रभावकारी तवरले कार्यक्रम सम्पन्न गर्ने प्रतिवद्धता लिने ।
- भएका कमीकमजोरीहरू पहिल्याई चालु आर्थिक वर्षमा सुधारहरू गर्न मार्ग निर्देश गर्ने ।

३. समीक्षा गोष्ठीको मिति,स्थान र समय :

यस समीक्षा गोष्ठीको अवधि दुई दिनको रहेको थियो समीक्षा गोष्ठी मिति २०७३ श्रावण २५ गते जिल्ला विकास समितिको सेमिनार हलमा विहान ८:०० बजेबाट साँझ ६:०० बजेसम्म सञ्चालन गरिएको थियो ।

४. सहभागिता

उक्त समीक्षा गोष्ठीमा हाल कायम रहेका ३५ गाविसका ३५ जना सचिवहरुको उपस्थिति रहेको थियो । त्यसमध्ये ५ जना महिला र १ जना दलित रहेका थिए । साथै जिल्ला विकास समितिका स्थानीय विकास अधिकारी श्री शेखर पौड्याल, जिल्ला प्रविधिक कार्यालयका सि.डि.इ. श्री खगेन्द्र दाहाल, योजना अनुगमन तथा प्रशासन अधिकृत श्री खिम बहादुर वि.क., लेखा अधिकृत ऋषिराम पाण्डे, कार्यक्रम अधिकृत मेघेन्द्र पोखरेल, कार्यक्रम अधिकृत शिव रेग्मी लगायत जिल्ला विकास समितिका कर्मचारीहरुको उपस्थिति रहेको थियो । यसरी गोष्ठीमा जम्मा ४३ जनाको उपस्थिति रहेको थियो । जसमा महिला ७ जना र पुरुष ३६ जनाको उपस्थिति रहेको थियो ।

५. गोष्ठी सञ्चालन र व्यवस्थापन

१. गाविसहरुको वार्षिक प्रगति समीक्षा गोष्ठी स्थानीय विकास अधिकारी श्री शेखर पौड्यालको अध्यक्षतामा संचालन गरिएको थियो । कार्यक्रमको शुरुवातमा नै स्थानीय विकास अधिकारीले गोष्ठीको उद्देश्य तथा दिनभर गरिने कार्यहरु र पुरा गर्नुपर्ने जिम्मेवारी बारे प्रकाश पार्नु भएको थियो ।
२. कार्यक्रमको सहजीकरण जिल्ला विकास समितिका योजना अनुगमन तथा प्रशासकीय अधिकृत श्री खिम बहादुर वि.क.ले गर्नु भएको थियो ।
३. गाँउ विकास समितिहरुको तथ्यांक प्रविष्टी र प्रशोधन र विश्लेषण गर्ने कार्य कार्यक्रम अधिकृत शिव रेग्मीले गर्नु भएको थियो ।
४. ल्यापटप प्रोजेक्टर सहजीकरण गर्ने कार्य कार्यक्रम अधिकृत मेघेन्द्र पोखरेलले गर्नु भएको थियो । प्रत्येक गाविसको प्रस्तुतिकरणलाई १० मिनेट समय निर्धारण गरिएको थियो प्रस्तुतिकरण पश्चात् जिज्ञासा र सुझावको लागि छलफल गर्न ५ मिनेट समया निर्धारण गरिएको गियो ।
५. गोष्ठीमा सबै गाविसका सचिवहरुले जिल्ला विकास समितिले उपलब्ध गराएको फर्मेटमा विवरण तयार गरेर विवरण बुझाएका थिए । त्यही विवरण मल्टिमिडिया मार्फत क्रमशः प्रस्तुत गरेका थिए । सचिवहरुले प्रस्तुतीकरण गर्ने सन्दर्भमा गाविसको कुल आय व्यय, आन्तरिक आय व्यय, योजनगत विनियोजन र खर्च विवरण, क्षेत्रगत खर्च विवरण, सामाजिक सुरक्षा रकम, पञ्जिकरण, पेशकी बेरुजुको अवस्था तथा प्रमुख उपलब्धीहरु, उल्लेख्य कार्यहरु, समस्या तथा चुनौतीहरु र जिविससंगको अपेक्षा आदि बारेमा प्रस्तुत गरेका थिए । प्रस्तुतीकरण पश्चात आवश्यक छलफल समेत गरिएको थियो । प्रस्तुती पसगाउँ गाविसबाट शुरु भई धुसेनी गाविसबाट अन्त गरिएको थियो ।

६. गाविसहरुको प्रस्तुती पछि सबै विवरणहरु कम्पाइल गरी एकिकृत तथ्यांक तथा विश्लेषण सहित प्रस्तुतीकरण कार्यक्रम अधिकृत शिव रेग्मीले गर्नुभएको थियो ।
७. गोष्ठीमा आवश्यक मात्रामा पानी खाजा तथा चियाको प्रबन्ध मिलाइएको थियो । कार्य विभाजन वमोजिम जिविसका कर्मचारी तथा कार्यालय सहयोगीहरुले आवश्यक सहयोग पुऱ्याएका थिए ।

६. समापन

समिक्षा गोष्ठीको अन्तमा समापन कार्यक्रमको समेत आयोजना गरिएको थियो । कार्यक्रमको अन्त्यमा स्थानीय विकास अधिकारी श्री शेखर पौड्यालले यस समिक्षा बाट आएका राम्रा कुराहरुलाई निरन्तरता दिन र कमी कमजोरीहरुलाई सुधार गर्न निर्देशन दिनुभयो । गाविस सचिवहरुको सुरक्षा लगायतका अन्य समस्या आफ्नो पनि समस्या हो भन्दै इमान्दारीपूर्वक काम गर्ने सचिवहरुको सुरक्षा लगायतको जिम्मा आफूले लिने बताउनु भयो । समापन कार्यक्रममा स्थानीय विकास अधिकारी पौड्यालले सम्बन्धित गाविसमै रहेर सेवा प्रवाह गर्ने कुरामा संभौता नहुने बताउनु भयो । समापन मन्तव्य पश्चात स्थानीय विकास अधिकारीबाटै समिक्षा गोष्ठीको समापनको घोषणा भएको थियो ।

समाप्त

अनुसूचिहरु

१. गोष्ठीको उपस्थिति
२. गोष्ठीका निर्णयहरु
४. कम्पाइल र विश्लेषणात्मक प्रगति विवरण
५. गाविसगत प्रगति विवरण
६. गोष्ठीका तस्वीरहरु

गाउँ विकास समितिहरुको वार्षिक समिक्षा प्रगति समिक्षा गोष्ठीका निर्णयहरु यसप्रकार रहेका छन् :
निर्णय नं १ :

गाविसहरुले समिक्षा बैठकमा प्रस्तुत गरे वमोजिमका प्रगतिको आधारमा गाविसहरुका आ. व. ०७२।७३ को समष्टिगत प्रगति विवरण निम्नानुसार भएको निर्णय गरियो ।

गाउँ विकास समितिहरुको आ. व. ०७१।७२ को वार्षिक प्रगति विवरण

क्र. सं.	विवरण	जम्मा	प्रतिशत	औषत प्रति गाविस	कैफियत
१	आन्तरिक आय विवरण				
१.१	अ.ल्या.	८५९७२२१.५०	७१.४०	१६५३३१.१८	
१.२	सिफारिश पञ्जिकरण	९९६८९१.००	२८.९५	१९१७०.९८	

१.३	मालपोत	८३९४५२.००	२४.३८	१६१४३.३१	
१.४	व्यवसायकर	०.००	०.००	०.००	
१.५	सवारीकर	०.००	०.००	०.००	
१.६	घरधुरीकर	१५५१११.००	४.५१	२९८२.९०	
१.७	विविध	१४५१५३६.००	४२.१६	२७९१४.१५	
	गत वर्षको जिम्मेवारी वाहेक जम्मा आय	३४४२९९०.००	१००	६६२११	
	कुल जम्मा	१२०४०२११.५०		२३१५४२.५३	
२	आन्तरिक आयको खर्च विवरण				
२.१	चालु	२१७०४९२	१८.०८	४१७४०.२३०७७	
२.२	पूँजीगत	७१८०२१७	५९.८१	१३८०८१.०९६२	
२.३	मौज्दात	२६५४१३५	२२.११	५१०४१.०४८०८	
	जम्मा	१२००४८४४	१००.००	२३०८६२.३८	
३	गाविसको कुल आय विवरण				
३.१	गाविस अनुदान (चालु)	१५६४८७३३	७.३३	३००९३७	
३.२	गाविस अनुदान (पूँजीगत)	६१२५४९९१	२८.७०	११७७९८१	
३.३	सामाजिक सुरक्षा	११४४२३६००	५३.६१	२२००४५४	
३.४	स्था.सा.सा.वि.कार्यक्रम	२१४८४६०	१.०१		
३.५	राजश्व बाँडफाँड	४७४०७	०.०२	९१२	
३.७	आन्तरिक श्रोत	१२०४०२१२	५.६४	२३१५४३	
३.८	अन्य	७८८७८५९	३.७०	१५१६९०	
	जम्मा	२१३४५१२६२	१००.००	४०६३५१५	
४	गाविसको कुल व्यय विवरण				
४.१	गाविस अनुदान (चालु)	१५६४७७२५	७.६१	३००९१८	
४.२	गाविस अनुदान (पूँजीगत)	६११९८७८०	२९.७५	११७६९००	
४.३	सामाजिक सुरक्षा	११०९७८२००	५३.९५	२१३४१९६	
४.४	स्था.सा.सा.वि.कार्यक्रम	१४८३९२०	०.७२	२८५३७	
४.५	राजश्व बाँडफाँड	४७४०७	०.०२	९१२	
४.६	आन्तरिक श्रोत	८९४९९२०	४.३५	१७२११४	

४.७	अन्य	७४१४७९९	३.६०	१४२५९२
	जम्मा	२०५७२०७५१	१००	३९५६१६६

निर्णय नं २ :

समग्रमा गाविसहरुको प्रगति सन्तोषजनक देखिएको छ । गाविसहरुको प्रगति विवरणको विश्लेषणात्मक विवरण तथा उल्लेखनीय कार्यहरु, समस्या तथा चुनौतीहरु र जिविससंग राखेका अपेक्षाहरु अनुसूची ४ बमोजिम रहेको निर्णय गरियो ।

निर्णय नं ३ :

गाविसहरुको आन्तरिक आय गत वर्षको तुलनामा बृद्धि भएको देखियो तथापि कतिपय गाविसहरुले आन्तरिक आय बढाउन सकेको देखिएन । अझै पनि कतिपय गा.वि.सले परिषदबाट दररेट पुनरावलोकन कार्य नगरेको र पुनरावलोकन भएकोमा पनि दररेट न्यून रहेको देखिएकोले प्रचलित कानून बमोजिम परिचालन गर्न सकिने आन्तरिक स्रोत परिचालनमा अधिकतम प्रयत्न गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं ४ :

आन्तरिक स्रोतबाट प्राप्त आम्दानीबाट प्रशासनिक कार्यमा मात्र खर्च गरेको देखिएमा आम जनताको कर तिर्ने प्रवृत्तिमा नकरात्मक प्रभाव पर्ने हुँदा यस्तो रकमलाई प्रभावकारिता देखिने पूँजीगत योजना/ कार्यक्रम तर्फ समेत लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

निर्णय नं ५ :

योजना तथा कार्यक्रमहरुको बजेटबाट के के काम गरियो ? उक्त कार्यबाट कुन वर्ग कति जना लाभान्वित भए भन्नेतर्फ कतिपय गाविस सचिवहरुबाट अनविज्ञता राखेको समेत पाइएको हुँदा योजना फरफारक गर्नु अगावै यी विषयहरु सुनिश्चित गर्ने । यसको लागि अनुगमन कार्यलाई समेत प्रभावकारी बनाउने ।

निर्णय नं ६ :

गत गाउँ परिषदबाट छनौट भएका योजना तथा कार्यक्रमहरु परिमार्जन गर्नु पर्ने भए परिमार्जन गरी समयमै योजना कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाउने र समयमै सम्पन्न गराउने तर्फ विशेष ध्यान दिने ।

निर्णय नं ७ :

योजना कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा उपभोक्ता समितिहरुमा सुशासन कायम गर्ने गराउनेतर्फ विशेष पहल गर्ने र वडा नागरिक मञ्चहरुलाई योजना तर्जुमा, सार्वजनिक परीक्षण तथा योजना अनुगमनतर्फ प्रभाकारी रुपमा परिचालन गर्ने । उपभोक्ता समितिका व्यक्तिहरुलाई तालिम योजना थालनी अगावै दिने ।

निर्णय नं ८ :

लक्षित वर्गतर्फको कार्यक्रममध्ये बालबालिकाको लक्षित रकम अधिकांश गाविसहरुले विद्यालयहरुको स्टेशनरी कार्यमा ठूला पूर्वाधारमा खर्च गरेको पाइयो । यसले एकातिर दोहोरोपना भई दूरुपयोग हुन सक्ने र अर्कोतर्फ

विपन्न बालबालिकाको हीतमा प्रयोग भएको सुनिश्चितता समेत नहुने हुँदा बालबालिका लक्षित रकमले बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकहरु पुरा गर्ने तथा बालबालिकाका अभिभावक र परिवारहरुलाई समेत सहयोग पुगी बालबालिका प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने खालका कार्यक्रम छनौट गर्नेतर्फ विशेष ध्यान दिने ।

निर्णय नं ९ :

महिला लक्षित पूँजीगत बजेटबाट पनि स्वास्थ्य क्षेत्रको चालु प्रकृतिको जस्तो देखिने महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका प्रोत्साहन भत्तामा खर्च गरेको पाइएको छ । यसतर्फ विशेष ध्यान दिई पूँजीगत प्रकृतिको योजना तथा कार्यक्रममा खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

निर्णय नं. १०

गाविस को योजना तथा अन्य कार्यको लागि नियुक्ति गरिएका प्राविधिकहरुको क्षमता विकास र प्रभावकारी योजना सञ्चालनको लागि गाविस, जिल्ला विकास समिति तथा जिल्ला प्राविधिक कार्यालय बीच समन्वय गरी प्रभावकारी तालिम एवं अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरु क्तमश सञ्चालन गर्दै लैजाने व्यवस्था मिलाउने ।

